

- b) lekką atletykę, w tym atletykę terenową,
  - c) pływanie z elementami ratownictwa, w tym pływanie w wodach otwartych,
  - d) sporty wodne,
  - e) sportowe gry zespołowe, w tym rugby,
- 2) wychowanie fizyczne o charakterze specjalnym w wymiarze co najmniej 50% ogólnego wymiaru godzin, w tym:
- a) sporty walki (judo, boks, karate, jujitsu, aikido i elementy innych wschodnich sztuk walki),
  - b) strzelectwo,
- 3) testy sprawności fizycznej prowadzone corocznie według ustaleń służb szkoleniowych poszczególnych jednostek resortu spraw wewnętrznych.

§ 3. 1. Program zajęć, o którym mowa w § 2, jest realizowany w wymiarze co najmniej 2 godzin tygodniowo, wchodzących w czas służby i obowiązkowo obejmuje całe stany osobowe.

2. Wymiar godzin, o którym mowa w ust. 1, może być zwiększony decyzją kierownika jednostki resortu spraw wewnętrznych, jeżeli wynika to z planów dydaktycznych szkolnictwa resortowego, ośrodków szkolenia oraz potrzeb służb operacyjnych i specjalistycznych.

§ 4. 1. Realizacja wzorcowego programu zajęć wychowania fizycznego odbywa się na podstawie rocznych planów szkolenia obejmujących dwa okresy:

- 1) letni (od dnia 1 maja do dnia 31 października),
- 2) zimowy (od dnia 1 listopada do dnia 30 kwietnia).

2. Plany szkolenia, o których mowa w ust. 1, po ich zatwierdzeniu przez kierowników poszczególnych jednostek resortu spraw wewnętrznych, są realizowane z zastosowaniem form lekcji wychowania fizycznego, treningu sportowego i zajęć o charakterze specyficznym dla służb resortu.

515

ZARZĄDZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO URZĘDU NADZORU UBEZPIECZEŃ

z dnia 27 sierpnia 1996 r.

w sprawie określenia sposobu przeprowadzania egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, zakresu obowiązujących tematów egzaminacyjnych, wysokości opłat egzaminacyjnych oraz wynagrodzenia dla członków Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych za udział w przeprowadzeniu egzaminów.

Na podstawie art. 37¹ ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się Regulamin określający sposób i tryb przeprowadzania egzaminów, ustalania ocen poszczególnych osób oraz tryb ogłaszania wyników, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2. Ustala się zakres obowiązujących tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3. 1. Za każde przystąpienie do egzaminu od osoby przystępującej pobiera się opłatę w wysokości 500 zł.

2. W razie nieprzystąpienia do egzaminu opłata, o której mowa w ust. 1, podlega zwrotowi po potrąceniu kosztów związanych z obsługą egzaminu, przypadających na jedną osobę przystępującą do egzaminu.

3. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej „Komisją”, na wniosek zainteresowanej osoby może uznać, że nieprzystąpienie do egzaminu było spowodowane ważną przyczyną losową, i zwolnić ją z ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 2. W takim przypadku osoba ta może przystąpić do egzaminu w terminie późniejszym bez obowiązku wnoszenia opłaty egzaminacyjnej.

§ 4. Środki pochodzące z opłat, o których mowa w § 3 ust. 1, gromadzone są na rachunku bankowym środków specjalnych Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń, z którego finansowane są koszty organizacji i obsługi poszczególnych sesji egzaminacyjnych oraz wynagrodzenie Komisji.

§ 5. 1. Za udział w każdej sesji egzaminacyjnej członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 600 zł — dla przewodniczącego,
- 2) 500 zł — dla zastępcy przewodniczącego i sekretarza,
- 3) 400 zł — dla każdego z pozostałych członków Komisji.

2. Sesja egzaminacyjna wyznaczana jest dla poszczególnych grup liczących od 25 do 50 osób, jeśli szczególne okoliczności nie przemawiają za wyznaczeniem sesji dla mniejszej liczby osób.

§ 6. 1. Uczestnik egzaminu ma prawo odwołania się od wyników egzaminu, za pośrednictwem Komisji, do Prezesa Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyników.

2. Odwołanie rozpatruje się w ciągu 14 dni.

§ 7. Osoba odwołująca się zostaje powiadomiona przez Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeń o wyniku odwołania listem poleconym.

§ 8. Informacja określająca termin i miejsce egzaminu zamieszczana jest w dzienniku „Rzeczpospolita” dwukrotnie, w terminie miesięcznym i dwutygodniowym poprzedzającym dzień egzaminu.

§ 9. Obsługę administracyjno-biurową Komisji zapewnia Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeń.

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń:
D. Watcer

Załączniki do zarządzenia Prezesa Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń z dnia 27 sierpnia 1996 r. (poz. 515)

Załącznik nr 1

REGULAMIN OKREŚLAJĄCY SPOSÓB I TRYB PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW, USTALANIA OCEN POSZCZEGÓLNYCH OSÓB ORAZ TRYB OGŁASZANIA WYNIKÓW

I. Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Warunkami przystąpienia do egzaminu jest zgłoszenie pisemnego wniosku o przystąpienie do egzaminu do Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń oraz wniesienie opłaty egzaminacyjnej w terminie co najmniej 5 dni przed egzaminem.

2. Ustala się listę osób przystępujących do egzaminu w danym terminie.

§ 2. 1. Wejście na salę egzaminacyjną odbywa się za okazaniem dowodu tożsamości.

2. Uczestnik egzaminu potwierdza na liście obecności własnoręcznym podpisem otrzymanie koperty zawierającej zestaw pytań egzaminacyjnych.

§ 3. Kontrolę nad organizacją i przebiegiem egzaminu wykonują członkowie Komisji; Komisja wyznacza kierującego egzaminem.

§ 4. Osoby uczestniczące w ustalaniu i przechowywaniu testów egzaminacyjnych, jak również członków Komisji obowiązują zasada ochrony tajemnicy w zakresie przeprowadzania egzaminu.

II. Egzamin dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych

§ 5. Egzamin dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach umożliwiających zdającym samodzielność pracy, a Komisji — czuwanie nad zgodnym z przepisami przebiegiem egzaminu.

§ 6. Egzamin przeprowadzany jest w formie testu, który składa się ze 100 pytań.

§ 7. Egzamin rozpoczyna się z chwilą otwarcia kopert zawierających testy egzaminacyjne.

§ 9. Egzamin trwa 3 godziny.

§ 10. 1. W czasie egzaminu uczestnik nie powinien opuszczać sali. W uzasadnionych przypadkach może uzyskać zgodę na opuszczenie sali — po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania

się uczestnika z innymi zdającymi i osobami postronnymi.

2. Na czas nieobecności w sali egzaminacyjnej zdający przekazuje pracę egzaminacyjną osobie sprawującej nadzór nad przebiegiem egzaminu, która zaznacza na niej czas nieobecności.

§ 11. Komisja ma prawo wykluczyć z egzaminu osoby, które podczas egzaminu korzystały z cudzej pomocy, posługiwały się niedozwolonymi przez Komisję materiałami pomocniczymi, pomagały innym uczestnikom egzaminu lub w inny sposób zakłócały przebieg egzaminu.

§ 12. 1. W przypadku naruszenia zasady ochrony tajemnicy dotyczącej przeprowadzania egzaminu, Komisja może unieważnić przeprowadzony egzamin w stosunku do wszystkich uczestników.

2. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy egzaminacyjnej uczestników, Komisja może unieważnić przeprowadzony egzamin w stosunku do tych uczestników.

§ 13. 1. W egzaminie mają prawo uczestniczyć w charakterze obserwatorów osoby upoważnione przez Prezesa Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń.

2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zarówno co do trybu postępowania, jak i merytorycznych błędów popełnionych przez osoby nadzorujące przebieg egzaminu, Prezes Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń może na wniosek osób, o których mowa w ust. 1, unieważnić egzamin i zarządzić jego powtórzenie.

§ 14. 1. Z przebiegu egzaminu Komisja sporządza protokół, w którym należy podać: imiona i nazwiska członków Komisji nadzorujących przebieg egzaminu, czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu oraz ważniejsze okoliczności, jakie zaszły w trakcie egzaminu. Do protokołu należy dołączyć tematy egzaminacyjne, listę zdających oraz końcowe wyniki.

2. Dokumenty z egzaminu przechowuje się w archiwum Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń według zasad określonych odrębnymi przepisami. Pisemne prace egzaminacyjne przechowuje się w ciągu 5 lat.

III. Ocena egzaminu

§ 15. 1. Każde pytanie testu jest oceniane według następujących zasad:

- 1) odpowiedź prawidłowa: 1 punkt,
- 2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi: 0 punktów.

2. Za nieprawidłową odpowiedź uważa się również udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

§ 16. 1. Warunkiem zdania egzaminu jest otrzymanie co najmniej 75 punktów z testu.

2. Podstawę oceny stanowią odpowiedzi udzielone przez zdającego egzamin na załączonym do testu formularzu.

§ 17. W przypadku uzyskania przez zdającego co najmniej 65 punktów Komisja wyznacza termin dodatkowego egzaminu ustnego.

§ 18. Miejsce, sposób i tryb ogłoszenia wyników egzaminu oraz wydania zaświadczeń ustala Komisja i podaje do wiadomości zdającym.

§ 19. Zdający, który uzyskał mniej niż 65 punktów z testu egzaminacyjnego, może ponownie przystąpić do egzaminu po wniesieniu opłaty egzaminacyjnej, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników.

§ 20. Osobom, które zdały egzamin, wydaje się w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyników zaświadczenie o zdaniu egzaminu.

§ 21. W ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyników, na pisemną prośbę uczestnika egzaminu, Komisja może wyrazić zgodę na udostępnienie mu pracy egzaminacyjnej w obecności członka Komisji lub innej osoby upoważnionej.

Załącznik nr 2

ZAKRES OBOWIĄZUJĄCYCH TEMATÓW EGZAMINU DLA BROKERÓW UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH

I. Zagadnienia wspólne dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych:

- 1) podstawowe wiadomości z historii ubezpieczeń gospodarczych:
  - a) w Polsce,
  - b) na świecie;
- 2) cechy rozwoju współczesnych ubezpieczeń gospodarczych:
  - a) koncentracja ubezpieczeń,
  - b) interwencjonizm państwa w dziedzinie ubezpieczeń,
  - c) rozwój reasekuracji,
  - d) rozwój działalności lokacyjnej;
- 3) gospodarcze i społeczne znaczenie ubezpieczeń:
  - a) ubezpieczenie jako urządzenie gospodarcze,
  - b) społeczne znaczenie ubezpieczeń;
- 4) funkcje i zasady ubezpieczeń:
  - a) funkcja ochrony ubezpieczeniowej, finansowej, prewencyjnej,
  - b) zasada pewności, pełności, powszechności i szybkości ochrony ubezpieczeniowej;
- 5) wybrane zagadnienia z prawa cywilnego i gospodarczego:
  - a) zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych,
  - b) pojęcie umowy i czynności prawnej,
  - c) zasada swobody umów,

- d) czynniki kształtujące treść stosunku prawnego,
  - e) forma zawarcia umowy,
  - f) pojęcie zobowiązania,
  - g) pojęcie szkody,
  - h) wady oświadczenia woli,
  - i) przedstawicielstwo i pośrednictwo,
  - j) reprezentacja podmiotów gospodarczych w obrocie,
  - k) umowa agencyjna,
  - l) umowa zlecenia;
- 6) źródła i zasady polskiego prawa ubezpieczeniowego:
    - a) charakterystyka podstawowych źródeł prawa ubezpieczeniowego,
    - b) koncesjonowanie działalności ubezpieczeniowej;
  - 7) podstawy prawne działalności brokerskiej;
  - 8) podstawy prawne działalności agencyjnej;
  - 9) umowa ubezpieczenia i stosunek ubezpieczenia:
    - a) regulacja prawna umowy ubezpieczenia,
    - b) pojęcie zdarzenia losowego i wypadku ubezpieczeniowego,
    - c) zawarcie umowy ubezpieczenia,
    - d) powstanie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń,
    - e) znaczenie ogólnych warunków ubezpieczeń,

- f) kwalifikacja prawna umowy ubezpieczenia,
- g) wygaśnięcie stosunku ubezpieczenia;
- 10) polski rynek ubezpieczeniowy i reasekuracyjny:
  - a) podstawy prawne działania rynku ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego,
  - b) podmioty prowadzące działalność ubezpieczeniową i reasekuracyjną,
  - c) pośrednictwo ubezpieczeniowe,
  - d) aktuariusze — rola i zadania,
  - e) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny,
  - f) Polskie Biuro Ubezpieczeń Komunikacyjnych,
  - g) Rzecznik Ubezpieczonych,
  - h) nadzór ubezpieczeniowy;
- 11) rola i znaczenie reasekuracji i koasekuracji w podziale ryzyka:
  - a) koasekuracja i jej rodzaje,
  - b) reasekuracja i jej rodzaje,
  - c) funkcja techniczna i finansowa reasekuracji;
- 12) kryteria wyboru i oceny zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracyjnego:
  - a) ocena sytuacji finansowej — kapitały własne, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, margines wypłacalności, bilans, rachunek zysków i strat oraz inne wskaźniki finansowe,
  - b) konkurencyjność — zakres oferty, jakość usługi, dostosowanie się do potrzeb klientów;
- 13) etyka zawodowa brokera:
  - a) sfery powinności brokera wobec klienta, zakładu ubezpieczeń, konkurencji,
  - b) przestrzeganie reguł prawnych, ekonomicznych, społecznych, zawodowych i moralnych,
  - c) sankcje za naruszenie reguł postępowania;
- 14) opodatkowanie działalności brokerskiej podatkiem VAT;
- 15) czytanie i analiza bilansu oraz rachunku zysków i strat.

II. Zagadnienia egzaminacyjne dla brokerów ubezpieczeniowych:

- 1) podstawowe pojęcia związane z obsługą ubezpieczeń gospodarczych — definicje stosowane w ogólnych warunkach ubezpieczeń;
- 2) procedury zarządzania ryzykiem (risk management):
  - a) identyfikacja ryzyka, ocena ryzyka, sposoby eliminacji lub ograniczania ryzyka, taryfowanie ryzyka,
  - b) opracowanie programu ochrony ubezpieczeniowej i jego realizacja;
- 3) umowa brokerska i odpowiedzialność brokera:
  - a) charakter prawny umowy brokerskiej,
  - b) czynniki kształtujące treść umowy brokerskiej,
  - c) obowiązki wynikające z umowy brokerskiej,
  - d) odpowiedzialność brokera — cywilna, administracyjna, karna i inna;
- 4) inne umowy związane z działalnością brokerską — umowa o współpracy z zakładem ubezpieczeń, umowa o wysokości prowizji i inne;
- 5) ubezpieczenia nietypowe;
- 6) znajomość podstawowych produktów ubezpieczeniowych funkcjonujących na polskim rynku;
- 7) podstawowe dokumenty związane z działalnością brokerską — oferta brokerska, slip brokerski, nota prowizoryczna, dokument ubezpieczenia, rozliczenie się ze składek i prowizji.

III. Zagadnienia egzaminacyjne dla brokerów reasekuracyjnych:

- 1) reasekuracja i retrocesja — cele i zadania;
- 2) zakres i podstawy prawne działalności reasekuracyjnej w Polsce i Unii Europejskiej;
- 3) charakter prawny umowy reasekuracji;
- 4) procedury stosowane przy zawieraniu i rozliczaniu umów reasekuracyjnych — rozpoznanie rynku, oferta, negocjacje, plasowanie, rozliczanie umów reasekuracyjnych;
- 5) zasady reasekuracji krajowych ryzyk ubezpieczeniowych za granicą.

Egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych oraz załączniki można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa, do 15 dni po otrzymaniu następnego kolejnego numeru

O wszelkich zmianach nazwy prenumeratora lub adresu prosimy niezwłocznie informować na piśmie Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Rady Ministrów

Wydawca: Urząd Rady Ministrów

Redakcja: Departament Prawny, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3, P-29

Skład, druk i kolportaż: Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego URM
02-903 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, tel. 694-67-50, 694-67-52 i 694-67-03, fax 694-62-06

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego URM, Warszawa, ul. Powsińska 69/71